

نقیسینا تیکستی و دسه لاتا ههفتیکستی^۱ (فهکولینهکا تیوری یه)

نوزت احمد عثمان^{1*} و عبدالقادر نوری عبدالکریم¹ و رفیق سلیمان میرو²

¹ پشکا زمانی کوردی، فاکولتیا زانستین مروفايه تی، زانکویا زاخو، هه ریم کوردستان، عراق

² پشکا خواندین روزمه لات، فاکولتیا زانکویا ماردين ئورتوگلو

وه رگرتن: 2018/08 په سه ندرن: 2018/10 به لافکرن: 2018/12 <https://doi.org/10.25271/hjuoz.2018.6.4.421>

پۆخته:

ههفتیکستی، ب ساده ترین دهربرین په یادابوون و فهگوهاستن و بهرجسته بوونا تیکستین بهرین و سهرده مه ن دناف تیکستی نویدا کو دبه پشکهک ژ هه بوونا تیکستی نوی، ئەف فهگوهاستن ئی چیدبیت ب شیوهکی راسته وخو یان نه راسته وخو بیت . تشتی گرنگ دناف فی فهکولینی دا ، چهوانیا نقیسینا تیکستی یه و چهوانیا کارتیکرنا ههفتیکستی یه ل سهروئ په یادابوونی ل دهمی دسه لاتا خو لسهر دسه پینیت ، زیده باری هندئ دیارکرنا وان هه دوو قوناغین تیکست دنافاکرنا خودا تیرا دهوریت و چهوانیا پیگه کارکرنا ههفتیکستی یه ژبو بهرده وامبوونا وی پروسئ .

په یقین سه رهکی: تیکست ، ههفتیکستی ، چهوانیا نقیسینی ، پینگاڤ .

1. پیگه کی

به لکو دبته پیگه بۆ چاپوکی و فرهوشه نبریا ئافرینه ری و دیارکرنا رادی فهجوبین و دووباره دارشتنا تیکستی و چهوانیا سهرده ری لگه ل ژینگه ها تیدا دژیت ، ئەف سهرده ری یه بوویه میتوده کا سالوخذان و شروفه کرنا وان پینگاڤ و قوناغین دپروسا داهینانا تیکستی دا پشکار کو سروشتی فهکولینی و هسا ریک دایه فهکولیری کو بتنی لایه نی تیوری وه رگریت ب مه رما دیارکرنا قوناغان و بیته ریک بۆ هه ره که سه کی بزافا نقیسینی بکه ت .

2.1. پیگه ها فهکولینی:

دقی فهکولینی دا تیشک هاتی یه ئیخستن لسهروئ پروسا ده می داهینانا تیکستی دا دهیته نه جامدان کو ئەو پروسه ئی ب دوو قوناغان هاتی یه دیارکرنا ، یا ئیکی: قوناغا پیش نقیسینی-Geno text ، ئەف قوناغه ئی ژ چوار پینگاڤان (چیکرنا هزرئ ، ریکخستنا هزرئ ، فه دیتنا دهربرین گونجای ، ههفتیکستی) ، پیک دهیت و یا دووی: قوناغا نقیسینی Feno-text ب هه مان شیوه ئەف قوناغه ئی ژ چوار پینگاڤان (توبوگرافیا ، چهوانیا دارشتنی (ره هه ندین بابه تی) ، په یوه ندین زمانی ئارمانج _ په یام_) پیک دهیت . زیده باری دیارکرنا چهوانیا پیگه گریدانا وان دبیا فی تیکستی نه ده بی دا .

3.1. گرنگیا فهکولینی:

گرنگیا فی فهکولینی ژوی چه ندئ دهست پیدکه ت کو بزافه که بۆ دیارکرنا وان قوناغ و پینگاڤین دپروسا داهینانا تیکستی دا دهیته بجهینان زیده باری هندئ نیشاندانا دیتنا فهکولیری بۆ چهوانیا

تیکست ، ب هه بوونا خو یا بهرجسته که رسته کی بۆ وه رگری پیگه کیش دکه ت یی کو دشیاندا بهایی خو یی ماته ری و مه عه وی بیاریزیت ، ئەوه بوونه (تیکست) یی کو فه ریژا هزرا ئافرینه ری یا تاک و کارتیکرنا وی ژینگه هی یه یا کو ئافرینه ر دبیا فی ویدا دژیت ب میکانیزما کارتیکرن و کاریگه ربوونی ، لغیره دی "بوچوونا کریستیفایی بۆ تیورا تیکستی وه رگرین کو فی تیوری دکه ته دقه باره کی جفاکی دا ، - لدهف وی- ئاخفتن یا که فن ونوی ژیده ری وی تیکستی یه ... و بقی شیوه ی تیکست نه بتنی به ره مه ، به لکو به ره مه پنه ره " (1) و ئەف به ره مه بوونه فه ژیانئ دده ته تیکستی کو دناقه را ئافرینه ری و خوانده فانی هه رده م یی زیندی بیت و به ئه رکئ به رده وامبوونی رابیت . میکانیزما په یادابوونا تیکستی ژ ئافرینه ری دهست پیدکه ت ، ژبه ر کو ئەو ب بابئ تیکستی دهیته نیاسین و مافی لادانا و زیده کرن و گهورینی یی هه ی .

1.1. میتودا فهکولینی:

پروسا داهینانا تیکستی دبیا فی داهینانا نه ده بی دا ، دبته ئیکه م پینگاڤا فی ئافراندنی و هسا دهیته دیارکرنا کو تیکست ژ کومه کا تیکستان پیک دهیت کو دبنا تادا ب ریکا دیالوگا دناقه را وندا په یدا دبیت و ل دوماهی ل ئیک ئاقار ب ئیک دگه ن کو نه وژی تیکستی نوی یه ، هه بوونا تیکستین بهرین و سهرده م دناف تیکستی نوی دا و پشکاریا وان دپروسا داهینانی دا ب کیماسی ناهیته هه ژمارتن ،

^۱ فهکولیری به رپرس

دروستكرنا تيځستى ب شيوه كى گشتى كو خزمه تا فه كولينى بگه ت
و ببيته زيده كرنهك ل سهر پروسا زهنگينكرنا فه كولينين زانستى .

دهرباس دبن و هر قوناغهك دببته چوار پينگاڤ ، نه وژى ب قى
شيوه ي دروست دبن:

2. نقيسينا تيځستى و دهسلاتا هه قتيځستى

3. قوناغا پيش نقيسينا Geno-text

تيځست ، ب وانا فه هاندن و ليكدانه فا په يقين به لاف د په يكه ره كى
ناخفتنى يى دياردا سيمايه كى نوى پى دبه خشيت و دناڤ هه قشيوين
خودا جودابوونا خو بهرچاڤ دكه ت ب وى تاييه تمه نديا ژه بوونا خوه
وهردگريت و ريكا تماميونى دهلبژيرت ب مەرهما سه رخوه بوونا
وى پيځهاتا زمانى يا پى دروستبووى بياريزت و نه و شيوى نوى يى
نه ده بى تاييه تمه نديه كا دى پى ببه خشيت .

نه ڤار دكه ت كو زينگه هه كا نارام و ناماده كرى بو ترخان بگه ت ب
مه رما ليكدانا وان هزرين به لاف دهجى پيدفى دا و دهستنيشانكرنا
وى هزرا لسهر كاردكه ت داكوب شيوه كى بژاره به ردهست بگه ت
و كارى ل سهر نه نجام بده ت و نه ڤ قوناغا داهينانى هه مومو
دميشك و هه ستين داهينارى دا دهينه نه نجامدان كو په يوه ندى دگه ل
وى زينگه هى يا هى نه وا كو نقيسه ر تيدا دژيت و " زينگه هى ئيك
ژ نامرازين دياربوونا داهينانى په و دبيزن مروڤه كورى زينگه ها خويه ،
واته كه سى داهينه ر به ره مى تيځه ليا جفاك و زينگه ها خو په ... "

(3)

1.3. چيكرنا هزرى invention:

ئيځه م خالا چاندنا توفى تيځستى په يى كو بهيته داهينان ، واته
درستبوونا پينگاڤا تيځى يا هزركنا مروڤى دبورى داهينانى و
نقيسينا دا ، نه ڤ هزره تاييه تمه نديا خو ژ وى نه زموناه كه سى يا
دژينگه هى دا په پيدا بووى وهردگريت و سيمايين ليځه ريانى ل
دياردن جوراو جور دگه هينيت ، " نقيسه ر د شروفه كرنا - هزرى
- و چه قين ويدا هه ر ئيكي ب شيوه په كى سه ربه خو شروفه دكه ت
، نه وژى ل گوره ي فان پينگافان: زانين و بارودوخ و كار (4) ، كو
نه و پينگافان يين نقيسه رى ريځ دئبخن و هزره كا روون بو وهرگرى
دروست دكه ت ب مەرهما گه هاندنا ديتنا وى يا ده وروبه ران و
تيځه لكرنا وى لگه ل وى نقيسينا و نارسه كرنا وى بو ناڤ تيځستى

لگوره ي هندى كو " تيځست بنيات هه كى سيمانتيكى په كه س يان
گروپ به ره م دئين ، نه وژى ديبافى بنياتى تيځسته كى
به ره مهينه ر دا كو دكه قيته دسنورى روشه نبرى و جفاكى يى
دياركى دا " (2) ، دى بواريدا نقيسه رى تيځستى ناسته نكين
هه مهور دريكا ويدا په دابوون ، ژبه ر كو كارتنيكرنا تيځستى
نه مايه ده بوونا نقيسه رى دا ، بهلكو نه و كارتنيكرنه ژ وى
دهربازبوويه و تيځست بوويه هه لگرى قى كارتنيكرنى ، ژبه ر هندى
لسهر پيدفى بوو ده وانيا دارشتنا تيځستى دا و فه ديتنا ريځ و
شيوازين كارتنيكر بو به ره مى خو باشر هزرا خو بگه ت. ژبه ر كو
هه ر تيځسته ك ل ده مى دهينه نقيسين ، پيدفى په لسهر داهينه رى
ل وى ده مى تيدا دهينه نقيسين بهرچاڤ وهرگريت ، ژبه ركو نه ركى
نارسه كرنا تيځستى لسهر مل و شيانين وى رادوه ستيت و نه ڤ
تيځسته لايه نى قوناغى پيځه ديار دببت ، ژلايه كى فه قوناغا ميژووبى
يا تيدا دهينه نقيسين و هه ره وسا نه و قوناغا ژيى مروڤى يى بو
دهينه نارسه كرن .

نه ڤ پينگاڤه ، نانكو چيكرنا هزرا - سه رراهى هندى كو ده ربينه كا
دوپاتكرى يا نقيسه رى په ب چه ند شيوان ديار دبن و د دوو ته وهران
دا د هينه دياركرن ، يى ئيكي (هزرا سه ركه ي) كو نه وژى پرتپرتكرنا
تيځستى په ب شيوه كى گشتى و دابه شكرنا وان هزرايه لسهر جورين
وان و پاشان ژيكرنا هزرا سه ركه ي يا تيځستى و قى چه ندى
ژى گرنگيا خو يا هى بو هندى دا بزائين هزرا سه ركه ي ل كيژان
پارچا تيځستى په ، يى دووى (هزرا گشتى) نه و لايه نى هزرى په
يى كو دناڤ ته قاييا تيځستى دا بهرجهست دببت و دهينه به لافكرن ،
پشتى خواندن و تيځه هشتنا تيځستى به ردهست دببت و چيدببت ب
شيوه په كى راسته وخو بهيته دياركرن يانژى يا فه شارتي بيت و
بمينيته لسهر ملين خوانده قانى و شيانا وى تاقبيكه ت ، زيده بارى
يا مه گوتى نه ڤ هزه دبببتا دا دوو جورن ، چيدببت هزره كا باش و
نافاكه ر بيت يانژى هزره كا نيگه تف و خرابه ك رببت و يا گرنگ لفيزه
نه وه هزرا گشتى بهيته ديار كرن .

پروسا نقيسينا تيځستى بشيوه كى هوير يا گرديابه ب داهينانى فه
ياكو دبببتا دا فه ريزا هزرا نقيسه رى په و دناڤ تيځستى دا بهرجهست
دببت ، شيانين نقيسه رى ل سهر به لانسكرنا كه رستى وهرگرى ب
ريكا هه قتيځستى و بپردانكا وى يا داهينانى زيده بارى شيانين وى
يى زمانى دببته ريځ بو نافراندنا هه بوونه كا نقيسى يا نوى كو دببببى
تيځست .

خاله كا هه ره گرنگ دى بوراى دا نه وه كو تيورا تيځستى بزافى
دكه ت ژيو راكرنا جياوازا ژانرين نه ده بى و هونه رى ، ژبه ركو نه و
به رى خو دده ت به ره مين هونه رى وهكو هه بوونه كا تاييه ت ، نانكو
هنده ك نامين ناسايى يين هه رده م د به ره مئينانى دا و ب وى
شيوه ي ده ربيرينى ژ خو دكهن و نازادبى دده ت وهرگرى ب هه بوونا
نافه روكى و تيځه هشتنا وى بو تيځستى .

د درستبوونا تيځستى دا ، نقيسه ر وهكو نافرينه ر تاييه تمه نديين
داهينانى په پيدا دكه ت ب مەرهما به ره مئينا نا كه رسته كى نوى كو
دببببى (تيځست) ، و قوناغين دروستبوونا وى د دوو قوناغين گرنگدا

2.3. ریځکستنا هزری Disposition:

رهنگه داهینان د هنده ک بواران دا گله ک یا سرکه فتي بیت ، به لږ شپوژای ئارسته کرن و ریځکستنا وان ب شپوه کی نه ریځ بیت کو دبیته نه گهری هندی کو هم بهایی وی هزری لاواز بییت و هم ب شپوه کی پیدفی نه گه هیته وهرگری ، هه رفی بواریدا و ل قوناغا بهری نفیسینی ئافرینه ر پشٹی چیکرنا هزری بزافی دکه ت نه فی هزری ریځ بیخیت و هو " ئامازان ب سروشتی وی هزری - یی پیکهاته یی - و ل دویف ئاستی چه وانیا کارتیکرنا پیکهاتا زمانی بهرچاف دکه ت یین کو بریکا وی سیسته می زمانی یی بسه ردا زال بهیته نیاسین یان ژئ ئاستی ئافاکرنا نه ده بی دا " (5) دیار بییت ، که واته دیار کرنا چه وانیا بهرچافکرنا هزان و رادی کارتیکرنا وان دبیاڦ و ئاستین جودا دا .

نه و په یوه دنیا دناقبه را پارچین هزری دا هاریکاریا داهینه ری دکه ت کو هزا سره کی و یا گشتی ب شپوه کی زنجیره یی ئارسته بکه ت کو کارتیکرنا وی بهرچاف بیت و نه ڦ " نویساندا تیکستان بهری بنیاتی په دفی پروسا نویساندنئ دا ، به لږ ناییت دوبر ژ په یوه ندیین دی یین تیکستی بهیته وهرگرتن ... و دقیره دا راسترین په یوه ندی هه قتیکیستی یا ب هه ریکه کی هه بیت هه بوونا خو دیار دکه ت " (6) و دبیته ریځخوشکه ر کو نه ڦ هزریڼ ریځکستی ب نه رکی خو رادبن و چ ژلای ریکرنا وانغه یان پیدانا ره سه نایه تی ب تیکستی ئافراندي ، زیده باری هاریکاریا وی ب وهرگری کو ب زنجیره یی هز بؤ بهیته دارشتن و هه برین نه که قیته دناقبه را واندا .

ب هه حالی هه بیت ، ریځکستن دبورای هزری دا بو تیکستی گله ک گرنگه ، ژبه ر کو بهایی ده لالی و درکاندنئ یی هه شارتي بؤ داهینانی دپارژیت و ریکی دده ت کو ب باشترین سیما بیته ریځخوشکه بؤ گه مشتني ب قوناغا د دویفدا دهیت و دبیته بنیات بؤ هه دیتنا چه وانیا رازیکرني .

3.3. هه دیتنا دهربرینن گونجای Elocution:

دپروسا نفیسینا تیکستی و بهرچاڦ وهرگرتنا ده وروبه ران و بریڦه چوون لگه ل پروسی نه رکی هه ره قورس لسه رملین دهینه ری هه دیتنا هنده ک دهربرینا په کو هه لگرین هز و موره مین وی بن و " بفی چه ندی خوه یا داهینه ری دبیته هه لگرا ده لاله ته کا وجودی یا بهیز بؤ تیکستی و نه ڦ خوه یی په دبیته سه نته ری هه بوون و بزافی... " (7) و هه روه سا بشین ده لاله تین پیدفی هه مپیز بکن داکو مهرمین وی نه بنه قوریانی دهربرینا وی و هه ردو پیکفه د ئیک ئاستدا بریڦه بچن و ببنه نه گهری بهیزبوونا هه ردوکان نه ڦه ژئ ماندیبوون و گونجاندن پیدقیت ب مهرما پاراستنا ئیستاتیکا تیکستی .

مه بهست Intentionality ، یا کو داهینه ری نه چار دکه ت هه می هزریڼ خو د بیافی په یکه ر و شپوژا ه کی ده ستیشانکری دا دابرژیت ژبه ر هه بوونا سیسته مه کی زمانی یی دیار کری و نه و بخوژی ، واته " زمان ، نه بتنی سیسته مه که ژ نیشانین زمانی ، به لکو دبنیاتدا بزافه کا گه هاندنی په " (8) و نه ڦه گه هاندنه (دهربرینن زمانی) پیدفی په لسه ر داهینه ر و ه سا دروست بکه ت کو هه لگرا وان موره مین گرنگ بن و نه بنه قوریانی ئیک و دوو .

په یڦ ، ل هه می دهمان نایبته هه لگرا وان دهربرینن داهینه ری دقیت بگه هینیت ، ئانکو سنوری په یڦ ژ هندی بچوکرته کو بشیت هه مپیزا وان دهربرینا بکه ت ، ژبه ر هندی داهینه ر په نایی دبه ت بهر ب سنوره کی بهر فره هتر یی دهربرینن کو بشیت ب ریکا وی په یاما خو بگه هینیت وهرگری و جهی وان ل دویف پیدفی و ریژکرنا وان بگوهریوت داکو " ستراتیژی و ئامازین بکارهینانا داهینانا ئاخفتنی بهینه فه دیتن نه وژی دهرباره ی گریمانین داهینه ری پشت به ستن لسه ر کری ... " (9) و یی پشت راست ژ وان کو دی شیت دهربرینن و هه سا بهرهم ئینیت کو هه لگرین موره ما وی بیت و زه نگیینی ده ته تیکستی نوی ئافاکری .

نه ڦ پینگافه ، رادی شیان و چاپوکیا داهینه ری دیار دکه ت دهرباره ی داهینانا دهربرینن گونجای کو بشین وان موره مین وی هه لگرن و دانانا هه قسه نگیه کی دناقبه را واندا زیده باری وی چه ندی نه دهربرین ببن قوریانی موره می و نه موره م ژئ نه ل ئاستی دهربرینا بیت ، به لکو هه ردو هاریکارین د ئافاکرنا تیکسته کی بژاره دا .

4.3. هه قتیکیستی Intertextuality:

نه ڦه دوماهی پینگافه د قوناغا هه شارتي یا یا داهینانا تیکستی دا یا کو پینگافین پیشین لدوور خو کوم دکه ت و دکه ته دخزمه تا خودا ، د فی پینگافی دا نه و پینگافین پیشین هه می دهینه کومکرن و ریځکستن ب ریکا دهربرینن گونجای بیی کو هه بوونه کا بهرجه ته هه بیت ، به لکو میکانیزمه کا نهیڼی په یا داهینانی و ئاماده کرنه بؤ ژدایکبوونا تیکسته کی نوی کو سیمایین تاییه ت هه بن و ژ ده وروبه ران جودا بیت ب ریکا هه لگرتنا ده لاله ت و تاییه تمه ندیین سه ربه خو .

پیداچوون ل سه ر فی پروسی ، هه گه ریانه بؤ کویراتیا بیردانکا داهینه ری یا کو ب بورینا ده می و چه رخرکرنی و خواندنئ هاتی دروستکرن و لقریره و هه سا دهیته دیتن کو " تشتی بخو چیبیت هه بوون بؤ نینه ، به لکو ژ نه نجامی ئاماده بوونا ده نگیڼ - که رستین - لسه ر ئیک و ریژکری و لدویف ئیکه ، بفی شپوه ی هه قتیکیستی یا په یوه نداره ب میکانیزما میژان و گهورینا گشت و پشکه دهرباره ی تیکستنن لدویف د ته فنی تیکسته کی نوی دا " (10) کو ژنوی یی ژدایکبووی و تاییه تمه ندیین سه ربه خو و ژ ده وروبه ران جودا بخوڦه

ئامرازه که نفیسەر بکار دئینیت بۆ فهگواستنا دیتن و هزر و ههستین خو بۆ یین بهرامبه زیده باری شیوازه کی په یوه ندیی په لگه ل یین نزیک و دویر .

ئهقی قوناغی ههستیاریا خو یا هه ی رادی سهرکهفتنا نفیسهری دیار دکهت ژبهر کو ئه قوناغه دبیته خالا په یوه ندیکرنی دناقههرا نفیسهری وهکو ئافرینه و خوانده فانی وهکو وهرگر ، ژبهر هندی ل دهمی نفیسینی پیدفی په نفیسهر یی هشیار بیت و مافی فهگواستنا هزران بۆ سهر لاپهری بهدی .

1.4. توپوگرافیا:

د دیتنا دهستیکی دا وهسا دیار دبیت کو ئه قوناغه تیگه یی نامویه ده رباره ی نفیسینی ئه دهبی و بهرهمین مروغلابیستی و یی گریدا په دابه شکرنا تشتان ل سهر روویی عهردی و دهستی شاکرنا جهی هه بوونا هه تشتهکی نفیسینا نه خشان و ئه بخو ژی " زارافه کی" گریکی یی لیکدایه و ژ دوو په یقان پیک دهیت TOPO ، مەرهم ژی ئهرد یا جه و گرافیا GRAPHIE کو مەرهم پی نه خشه و نواندنا داتایین ئهردی په " (13) و بهرچا فکرنای پیدفین مروقی په بو کارین نه خشه کیشانی و دابه شکرنا جوگرافی یا کهرستین جوراوجور .

ئهگه ئه م بهری خوه بهینه هه تشتهکی ل دریزا هیا میژوویی ، دی بینین د خالین سهرهکی دا یین بنیاتی و یی پیک دئینن تابه تمه ندیا خو دپارزین ، بهلی ب بورینا دهمی هنده ک گورناکاری ب سهر دا دهین کو ئه وژی لوهکی نه و چ ژبهایی و یی کیم ناکه ، لهوما لدهمی نفیسهر دهست ب نفیسینا تیگستی دکهت یا گرنگه توپوگرافیا وی تیگستی بهرچاف بکهت ، ژبهر کو " توپوگرافیا تیگستی کولانا لهشی تیگستی په ژبو لیگه ریانای ل جه و بیافین بهردهست یین کو پیکهاتا تیگستی پیک دئینن ، و کویر دچیت بۆ فه دیتنا وان بهرز ونزمیین نفیسهر سیمایین وان دنه خشینیت و سیههرا وان وینه دکهت " (14) ب ریکا دیارکرنا وان گهورینین ب سهردا دهین وئالیین ئافا کرنا وان دهستی شاکرنا دکهن ئه قوناغه پروسه ژی دکه قیته ئیکه م پروسا داهینانا ئه دهبی دا .

دپروسا داهینانا تیگستی دا و ژنه نجامی تامبوونا قوناغا بهری نفیسینی نفیسهر یی ئاماده یه بۆ دارشتنا وان هزرین کومکرین لسهر لاپهری ، بهلی یا گرنگه نفیسهر یی هشیار بیت ، چونکی ئه قوناغه دارشتنه ب هه شیوه کی هه بیته تابه تمه ندیه کا جیواز بخوچه دبینیت و ژ دهروبه ران دهیته فه قه تاندن ، چونکی ناسنامه ک پی دهیته به خشین و نواندنا و یی ههرا نفیسهری کومکری دکهت .

لاپه ر یی ئاماده یه بۆ دارشتنا هزری و دفی پروسی دا نفیسهر _ د داهینانی دا _ بابه تی به لاف دکهت ب بهرچاف و هرگرتنا (نافونیشانی سهرهکی و یین لوهکی و په ره گرافین بابه تی) یین کو ههرا گشتی

دگریت دوویر ژ سیمایی تیگستین ژی وهرگرتی و و ئامازه که بۆ ژدایکبوونه کا نوی و باشقه .

ئهو دیالوگا باختینی به حس لیکری دبیته دهستی پیک بۆ وان دهنگ و په یوه ندیین دناقههرا تیگستین بهرین وسهردهم لگه ل یین نوی دروست دین ، بهلی " هه قتیگستی ب تیگه هشتنا نوی نه بنتی مفا وهرگرتنه ژ تیگستین بهرین یان تمامه کریا وان، به لکو دبیناتا رادبیت لسهر فه کرنا په یوه ندیی لگه ل تیگستی ژی وهرگرتی ب مەرهما بکارینان و دویراره بهرهمینانا وی کو چیدبیت ب دیتنه کا نوی بیت کو بهروفاژی یا بهری بیت " (11) (*) و نایته کوپیه کا تیگستی بهرین ، به لکو د قوناغا فهگواستنی دا ژ یین بهرین ههتا پروسا داهینانا تیگستی ئه قوناغه قتیگستیه دنا ق مئشکی نفیسهری دا دچه ندین گهوریناندا درباز دین و بچه ندین رهنگا گهورین بسهردا دهین و بقی چه ندی دبیته پشکه ک ژ بپردانکا نفیسهری و سیمایین درکاندنا خو لسهر دسه پینیت و ب شیوازی خو یی تابهت و ب رهنگه کی جیواز دنا ق تیگستی نوی دهلبینیت و نیشان ددهت .

ئهگه ئه م بهحسی هه قتیگستی بکه یین وهکو کارتیکن و کاریگه ر بوون دی بینین "نوسه ریک له دنیا دا نییه بهنوسینه کانی دیکه کاریگه ر نه بیته و ئاویزانی بابه ته کانی دیکه ی دهره وهی دونهایی ئه ده ب نه بیته ، ئه ده ب ئه و کاته ده بیته گوزارشت کردن ... " (12)، ههتا قیزی ئه قوناغه چه نده یا راسته ، بهلی و یی چه ندی ژبیر نه که یین کو هه ر کاریگه ربوونه ک دنا ق بهرهمی ئه دهبی دا دیار ناییت ، به لکو ئه و پارچا خزمه تا تیگستی نوی بکهت ب شیوه کی دیار یان فه شارتی خزمه تا تیگستی دکهت (*) و ب هه بوونا خو زه نگین کهت و دبیته خالا گه هشتن و پیکه گریداننا دناقههرا ههردوو قوناغان .

ئه قاسه ری هاتی دیارکرین و شروقه کرن دکه قیته د قوناغا بهری نفیسینا تیگستی دا و ئه قوناغه پروسه ب هه می پنگا قین خو قه دکه قه دنا ق مئشکی داهینه ری - هه بوونا فیزیکی نینه - ب مەرهما خو ئاماده کرنی بۆ خولقاندن و نفیسین و دارشتنا تیگستی نوی ئافراندی دا کو ب هه ر شیوی هه بیت ژ نوی پهیدا ببیت و ببیته پشکه ک ژ داهینانا نفیسهری ، ئه قوناغه ژی داهینه ری دهرباز دکهت بو قوناغه کا دی یا کو بهرجسته بوونا تیگستی بهردهست دکهت .

4. قوناغا نفیسینا تیگستی Feno-text :

نفیسین دبنیاتی خودا فهگواستنه ، ئانکو پیکهاتی په ژ دوباره کودکرنا زمانی (*) ب شیوی نفیسین لسهر بهرپه ری بریکا شیوه و شیوازیین جوراوجور و پیکه گریداننا وان ل دویف یاسا و سیسته مه کی دیارگری ، ئارمانجا وی فهگواستنا بوچوون و هزر و ئارمانج و ههستین نفیسهری په بو وهرگری کو پیدفی په ئه قوناغه نفیسینه چاپوکی و شیاینین نفیسهری ژلایی (رونی و شیوین دهربرینی و په یوه ندیکرنی) دیار بکهت ژبهرکو ئه قوناغه نفیسینه

په يوه نديکړنې دناښه را وندا ب مەرهما گهاندنا پيدفيين هردوو
 ئاليان بو يي به رامبر و خوپاراستن ژ دهربرينين نامازه کهر بين
 مروفي بيزار دکهن.

د تيکستي دا داهينره پيدفي بزمانې جفاک لسره ریکهفتي هه به
 ژبو ئافراندا تيکستي ، به لي بکارئینانا وي زماي ژ بکارئینانا ژيانا
 روژانه دا جيوازه (*) ، نهف جيوازي په زي بو هندی فه دکهريت کو
 تيکست دوباره رادبيت ب ئافراندا زماي و ژ ساده بوونا وي
 فه دکيشيت بريکا پرکرن وي ب ده لالهت و نامازين داهينه رانه و دبیته
 کولمتي دهربرينين زماي . تشتي گرنگ لفيړي نهوه کو گه شه کرنا
 زماي تيکستي ژ گه شه کرنا زماي جفاکي فه دهر نينه ، چونکي نهوه
 بخو فه ريژا وي جفاکي په ب (زمان و تيکست) فه و نهوي تيکستي
 پر دکته ژ په يقين وي جفاکي .

وهکو بهري نوکه هاتي ديار کرن ، کو زمان که رهسته که جفاک
 بکاردينيت بو ئالوگورکنا هزران و پابهندن ب ياسايين ريژماني ،
 نفيسره زي هر وان ياسايين زماي بکار دئينيت ، به لي دهنده ک
 رهوشاندا و ب مەرهما کارتیکړنې رادبيت بکارئ تيکدانا وان ياسايان
 (*) و په نايي دبیته بهر دريژکرن و کورترکني کو دبېژني (لادان) يا
 کو " بریتيه له پيشيل کردني نورم وياسا باوه کاني زماي ئوتوماتيک
 يان به واتايه کی تر شاعير به کهم کردني هندی رييسا که له زماي
 ئوتوماتيک دا به کاردين شيعره که خوي دروست دکات(*) ... " (17)
 و نهف زماي روژانه دکه فېته بهرچه رخکرنا نفيسره وي ب چه زا
 خو دهستکاریي د دارشتنا ويدا دکته ب شيوه کی و هسا کو
 جوداهيه کا باول گهل يي روژانه هه بيت ، نهف په نابرنه بو "لاداني
 دهوزاني دا شاشيه کا نه نقه سده ئارمانجا پشت وي راوستيانه لسره
 راسته کرنه کا تايهت ... " (18) ه يا هزي يان يا زماي کو بتني
 نهف لادانه بو نفيسره ديگونجيت و دزماي ئوتوماتيکي يي روژانه دا
 ب کيماسي يا درکاندن وئاخفتني دهپته هه ژمارتن .

ژيگرتنا زماي بو تيکستي وهکو موخه لکرنا که رستين دي په ، ئانکو
 رابوون ب بهر هه فکرنا بېردانکا زماي و روشه نبيري و که لتوري يا
 نفيسره وي و فه وه ژارتنا هه موو دهربرينين پيدفي و پولينکرنا وان
 ب مەرهمين جودا و لهجين پيدفي کو هر ئيک بکه فېته دبيافي بو
 هاتي دهستنيشانکرن و ئهرکي خو يي ئيستاتيکي و و سيمانتيکي
 بگيرت .

4.4. نارمانج په يام Target:

دبيت پروسا داهينانا تيکستي ب هه مو بيکهايتن خواهه هه ئيک
 تايه تمه نديا خو وهرگريت و تيکستي زهنگين و پيشبختيت ، به لي
 دبيافي ئارمانجا نفيسينا تيکستي دا بين کو ب

يا بابته ديونين و ب ريکا دابه شبوونا هزران و دهربرينين جوروا
 جور بين تيکه ليا نفيسه ري و وهرگري بهرچاډ دکهن .

2.4. چه وانيا دارشتني (ره هه ندين بابته تي):

نهو ميکانيزما داهينه ر لسره داهينانا تيکستي پشت به ستنې لسره
 دکته ژ که سه کی بو يي دي دهپته گورين ، نهو ژي دميينيت لگوره ي
 رادي داهينانا دهربرينين نوي ، زيده باري رادي زهنگيني و بهيربوونا
 بېردانک و فه رهنگا وي ياکو دبيافي جفاکي دا هاتي په فه ژياندن ،
 نهف ئاليه ته دبیته ريکخوشکه ر بو داهينه ري کو دبيافي نفيسينا
 تيکستي دا چه وانيا دارشتنا تيکستي بهرچاډ وهرگريت و ئافرانده کا
 بژاره بهر دهست بکه ت .

نه خشاندن دبوراي ئافکارنا تيکستي دا گرنگيا خو يا هه ي کو نهوه
 بخو ژوي ليکدانا سيمانتيکي يا دناښه را پارتين تيکستي دا هه ي
 ديار دبیت و بريکا " ديتنا وي ريکخستنې ئيستاتيکا تيکستي ديار
 دبیت و بهرچاډکرنا ريژا کيم و زيده بوونا هه ماهه نگيا وي د
 هه فسه نگوونا پارچين - تيکستي - دا کو بباشترين شيوه بگه هپته
 ريکين بژاره و نهف چه نده زي بتني نه نجامي پروسا هزرکرنې په ...
 " (15) ، چونکي هر پروسه کا داهيناني هه بيتن نه شيت به روفازي
 بهرهم بيهيت ، ژبه رکو هر پروسه کا هوسا نه بيتن ژ سروشتي
 تيکستي دووير دکه فېت و خو ژ لايه ني سيمانتيکي يي تيکستي د
 دهته پاش و وهکو دهر نه نجام لايه ني ئيستاتيکي ژ دهست ددهت و
 نه شيت ئازراندن يان چيزه کا هونه ري يا راستگو پيشکيش بکه ت .

نهو هزرين نفيسه ر ب ريکا په يمان پيشکه شي وهرگري بکه ت ژبو
 مەرهمين جوداجودا ، بزافي دکته کو وان هزران بريکا چيکرن و
 داهينانا وينا ديار بکه ت ، چونکي نفيسه ر و هسا هزر دکته کو
 باشترن و کورترين شيواز ژبو گه هاندنا وي هزي ئافکارن و
 ريژکرنا وان وينا په دهنده دهربريناندا کو په يام و ئهرکي خو
 بجهبين ، نهفه نهو ريکه يا نفيسه ري هه لبرادي و يا پشتي هينگي
 لسره ملين وهرگري دميينيت کو وان هزران شروفه و بهرچاډ بکه ت .

3-4 - په يوه نديين زماي:

زمان ، کومه کا فورمانه کو ژ نه نجامي ئاخفتني دناښه جفاکه کی دا
 دروست دبن و هينه پيشکيشکرن بو جفاکي کو ب وي زماي دئاخفن
 ، نهف فورمين نافهاتي ژنه گه ري هنده ک ياسايين ديارکري بين
 ريژماني دروست دکهن و ريک دئخن و پيوه نديي دناښه را وندا
 دروست دکهن و نهف ياسايين زماي ژي دناښه ميشکي گروپه کی
 ديارکري دا دهپنه چه سپاندن .

نهف زماي ب نه زموون دروست دبیت دکوکا خودا " سيسته مه مکه
 ژ هپما و ريکه فتنين جفاکي ، تشته کی ئيک پارچه و ريکوپنيکه
 دناښه را ئاخفتنه ري جفاکي دا دروست بوويه " (16) و بوويه فه ريژا
 هزرين وي جفاکي بو نه ندامين خو هه روه سا يي بوويه ئامرازه کی

جیهانا تیڤستی هنده به‌رفره‌هه هموو لالین ژیا نا که‌سان بخوفه دگریت ژ (هزر و ناخفتن و ناماژین جوراوجور و به‌ره‌می زانستی و نه‌دبی و شانو) ، نه‌و باشکوفنا نوی و خیفه‌یه یا کو ب ژدایکبوونا خو ڤه‌ریژا هزرا ناماژینه‌ری ب جیهانه‌کا دیارگری دا پیڤشکه‌ش دکه‌ت و ب‌چه‌ند قوناغه‌کا یا نفیسه‌ری بخوه ناڤ لسه‌رگری دهیته دانان یان ژی ره‌خنه‌گر ب نه‌قی نه‌رکی رادبن .

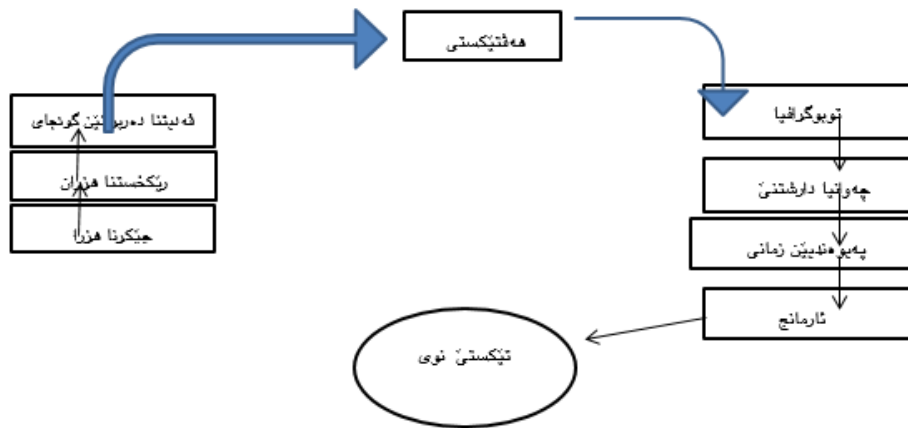
نه‌ڤ هردوو قوناغین ل سهری ب پینگافین خوفه هاتین دیارکرن گرنگیا خو ژ وی چهندي وه‌درگرن ، کو نه‌و پروسه‌یه یا کو نفیسه‌ر د ناماژندا هه‌ر تیڤسته‌کی دا په‌نایی بۆ دبه‌ت و نه‌و ریمه‌یه یا کو تاییه‌تمه‌ندیا نه‌دبیه‌ت و جیواز بوونی ب تیڤستی دبه‌خشیت و دناڤ خودا تیڤست_ سیمایین داهینه‌ری دپارژیت و ژ یین دهرویه‌ر باشقه دکه‌ت ، نه‌ڤ تاییه‌تمه‌ندیه

د ناخفتنا روزانه دا ب بهایی تیڤستی ناهینه به‌راورد کرن ، چونکی لایه‌نی نه‌دبیه‌تی و مژاوی ب خوفه نا گریت ، به‌لکو نه‌رکی وی گه‌ماندا پیزانین و ئاساییونی یه . دڤیره‌دا هه‌ژی ناماژه‌پیکرنی یه کو یا بوری دیارکرن لایه‌نی تیوری یی نفیسینا تیڤستی یه و نه‌و قوناغین داهینه‌ر تیدا دبوریت نه‌ڤجا چ جوری تیڤستی بیت و نه‌ڤ پروسا ب دریژی به‌حس ل هاتی کرن دنه‌خشه‌کی روونکه‌ردا دهیته دیارکرن ، بقی شیوی ل خوری .

(بابه‌ت ، نافه‌روک ، نامانج ، په‌یام ، ...) دهیته نیاسین ، گرنگیه‌کا مه‌زن یا هه‌ی و دبیه‌ت نه‌و نامه و مه‌رم و فه‌لسه‌فا تیڤست بۆ هاتی نفیسین .

به‌ره‌مبوون ، ب تیڤه‌هشتنا هندی کو یی به‌رده‌وامه د به‌ره‌مئینانی دا وی چهندي دیار دکه‌ت کو تیڤست هه‌رده‌م یی دبه‌ره‌مئینانی دا ، سه‌ره‌رای هندی نه‌و وه‌کو هه‌ر که‌رسته‌کی دی ناهینه‌هه‌ژمارتن ، به‌لکو نه‌و بیافه یی کو داهینه‌ری و وه‌رگری پیڤگه‌ کوم دکه‌ت و ب ئیک نارسته وان بریڤه دبیت و "نه‌م دشین بیژین روخسار له‌شی ده‌ره‌کی یه و نافه‌روک نه‌و نارسته‌یین ره‌وشتی و دهرونی یین هوزانغانی دناڤ کاری توره‌یی دا ... هه‌ر وه‌سا نافه‌روک ژ هزر و هه‌ست وسوزین هوزانغانی پیک دهیته ... " (19) و دبنه ئاوینه بۆ وی تیڤستی دهیته نفیسین وئیک ژ تاییه‌تمه‌ندیین وی کو ژ تیڤستین دی جیواز دکه‌ت و ژلایی نفیسه‌ری ڤه واتایه‌کا گرنگ دبه‌خشیت و دهریرینا بوچوون و دیتنا وی یا یاهزی و فه‌لسه‌فی به‌رامبه‌ر دیاردین جیهانی دکه‌ت .

په‌یاما تیڤستی مه‌رج نینه ب شیوه‌یه‌کی راسته‌وخو بۆ وه‌رگری بهیته نارسته‌کرن ، به‌لکو ژ تاییه‌تمه‌ندیین تیڤستی و ژ نه‌نجامی یاریکرن ب دهریرین و په‌یافان په‌یام ب شیوه‌کی نه‌راسته‌وخو و مژاوی به‌ره‌م دهیته و تیڤه‌هشتن و شروفه‌کرن ب وه‌رگری دمینیت کو نه‌وژی ب ریکا خواندن و شروفه‌کرنی یی پشکاره د پروسا به‌ره‌مبوونا تیڤستی دا .

- 3- ژ تاییه‌تمه‌ندیین هه‌ڤتیڤستی (به‌ره‌مئینانه)، ئانکو دناڤه‌را ناماژینه‌ری و وه‌رگری دا هه‌رده‌م یی زیندی یه .
- 4- هه‌ڤکاریه‌ک یا هه‌ی دناڤه‌را ناماژندا تیڤستی و ره‌ه‌ندی زمانی جفاکی چونکی که‌رسته‌ی نفیسینا تیڤستی یی (سه‌رزاری و نفیسی) زمانه .

5. نه‌نجام

- 1- تیڤست ده‌بوونا خودا ناماژندنه و ڤه‌گه‌ریانه بۆ هزرین دهرویه‌رین خو یین هاریکار بۆ ناماژکرنا تیڤستی .
- 2- تیڤستی سه‌رخوه‌بوونا خو ڤه‌ده‌ست ناده‌ت و ژبو نفیسینی په‌نایی دبه‌ت به‌ر وی ژینگه‌ها تیدا ئاڤا دبیت .

* - نځو زمانى ټيکست ښى دهينه نظيسين کترستى بکارهاتى همان کترستى رودانته، بډلى شيويزى دارشتن و بکارښاننا وى د ټيکستى دا وى جياوازه ځلايى ټارسته کرنا هزرى و مه رما نقيسينى

- مه رهم څ ټيکدانا ياسايان ښو نينه کو دهربرين و زمانه کي ودهسا بنقيست وهرگر ټينه گه هيت، به لکو ب شيوازه کي ودهسا بيت هم په يام ټيکه هشتنى بگه هيت و هم کارتکرينا دهربرينى ځلايى ويزدانى فه بډ وه وگرى هه بيتن څ ښه بارى څ دهسته دانا لايه نى ټيکستى يى ټيکستى .

- هزر دميشکى دا کترسته کي رووته، و زمان ټيک څ نامرزين ديارکرينا وى په ، ښه گهر زمانى دهربرينى دريژکرن بخوفه ديت چيډبيت بيته ښه گهرى به رزه بوونا وى ،ښه رهندي نقيسه رى ټيکستى په نايى دبيت بهر دهربرينى زمانى بين کورت کو زرا خوځ ب ټاسانترين و ساده ترين شيوه بگه هينيت .

16- عه بدلوسه لام نه جمه دين عه بدلولا، شيکرندوى دقوى شيعرى له رووى زمانه وه انيوه . چاپخانا حه جى هاشم . هه وليمير . ده زگه هى سپريزى يى چاپ و وه شانى . 2008 . ل 44

17- جان کوهين . بنيه اللغة الشعرية . ت. محمد الولي و محمد العمرى . دار ظوبقال . ط 1 . 1986 . ص 194 .

18- حه مديه حه سهن محمه د . لايى هونه رى و ناقه روکا هوزانا سه برى بوتانى . چاپخانى حه جى هاشم . هه وليمير . ښه کاديميائى کوردي . هه وليمير . 2012 . ل 202 .

7. ژينده

جان کوهين . بنيه اللغة الشعرية . ت. محمد الولي و محمد العمرى . دار ظوبقال . ط 1 . 1986 .

جان - ميشال غوفار . تحليل الشعر ت. د. محمد حمود . كلمة و مجد المؤسسة الجامعية للدراسات و النشر و التوزيع . ابو ظبي . الامارات . 2008

جوليا كريستيفا . نظرية النص . ت. فريد الزاى . دار ظوبقال للنشر و التوزيع . 1997

حتمديه حتمسن محتمه د . لايى هونه رى و ناظه روکا هوزانا سه برى بوتانى . ضاخانته حه جى هاشم . هه وليمير . ښه کاديميائى کوردي . هه وليمير . 2012

خليل شكري هياس . القصيدة السردانية: بنية النص و تشكيل الخطاب . الدار المصرية العالمية للكتاب . 2016 .

زتسيسلاف و اورزنيانک . مدخل الى علم النص مشکلا بناء النص . ترجمة سعيد حسن بحري . مؤسسة المختار للنشر و التوزيع . القاهرة . ط 1 . 2003

سفيان صائب المعاضيدى . المهوبة العقلية و الابداع من منظور علم نفس الشخصية . دار صفحات للنشر و التوزيع . دمشق . 2014

سليمة عداورى . شعرية التناس فى الرواية العربية . رؤية للنشر و التوزيع . القاهرة 2012 .

عبدالوسلام نه جمه دين عبدالولا، شيکرندوى دقوى شيعرى لرووى زمانه انيوه . ضاخانته حه جى هاشم . هه وليمير . ده زطه هى سثريزى يى ضا و وه شانى . 2008

عبدالمجيد بطالى . طوبوغرافيا النص الشعرى فى ديوان (فى كل اتجاه) للشاعر الدكتور جمال المرسي www.poledz.keuf.net

عبدالمنعم عجب الفيا . التناس فى القصيدة الحديثة. مجلة البيان . رابطة الادباء . الكويت . عدد. 355 . 2000

محمد بازى . تقابلات النص و بلاغة الخطاب نحو تأويل تقابلى . الدار العربية للعلوم ناشرون . بيروت . لبنان . 2010

محمد عبدالطلب . مفهوم العلامة فى التراث . مجلة فصول . مجلد 6 . عدد. 1 . 1985

5- ښه څ پروسا د ښه کوليني دا هاتى بهرچاف کرن ټيکستى گشتى بخوفه دگریت و 1 انري وى يى ښه دهبى نه هاتى په ديارکرن .

6. پهراويز

1- محمود المصفار . التناس بين الرؤية و الاجراء (مقاربة) محايتة للسرقاات الادبية عند العرب) مطبع التسفير . صفاقس . 2000 . ص 45

2- جوليا كريستيفا . نظرية النص . ت. فريد الزاهى . دار طوبقال للنشر و التوزيع . 1997 . 27

3- سفيان صائب المعاضيدى . المهوبة العقلية و الابداع من منظور علم نفس الشخصية . دار صفحات للنشر و التوزيع . دمشق . 2014 . ص 126

محمد بازى . تقابلات النص و بلاغة الخطاب نحو تأويل تقابلى . الدار العربية للعلوم ناشرون . بيروت . لبنان . 2010 . ص 55

4- محمد عبدالطلب . مفهوم العلامة فى التراث . مجلة فصول . مجلد 6 . عدد. 1 . 1985 . ص 72

5- سليمة عداورى . شعرية التناس فى الرواية العربية . رؤية للنشر و التوزيع . القاهرة . 2012 . ص 145 .

6- خليل شكري هياس . القصيدة السردانية: بنية النص و تشكيل الخطاب . الدار المصرية العالمية للكتاب . 2016 . ص 198

7- زتسيسلاف و اورزنيانک . مدخل الى علم النص مشکلا بناء النص . ترجمة سعيد حسن بحري . مؤسسة المختار للنشر و التوزيع . القاهرة . ط 1 . 2003 . ص 21 .

8- محمد محمد يونس على . الخطاب و نظرية المرجعيات . حوليات اداب عين شمس . مجلد 40 . 2012 يوليوس سبتمبر . ص 268 .

9- مفيد نجم . التناس و مفهوم التحويل فى شعر محمد عمران . الموقف الادبى . اتحاد الكتاب . دمشق . عدد 317-318 . 1997 . ص 47

10- عبدالمنعم عجب الفيا . التناس فى القصيدة الحديثة. مجلة البيان . رابطة الادباء . الكويت . عدد. 355 . 2000 . ص 36

• - باس لسهر ديالوكي هاتى په کرن ل دويف وى چه نديى كوب وچوونا (باختين) بويوه ليغه گه ره کي گرنگ بډ تيورا هه فتيکستى ل دهف (جوليا كريستيفا) ، ښه وږى ب پشت به ستن لسهر (فرده دهنگ) يى .

11- د. هه لمهت بايز ده قناويزان ل رومانى (دواهمين هه نارى دونيا) ي به ختيار عه ل دا . ل 166

* - مه رهم څ څ کوکرينا زمانى ښه وه (فه گوهاستنا وى دهنگى زمانى په يى کو دهينه درکندن څ لايى مروفيقه ب شيوين جواد و دارشتنا وى په ل سر لاپه رى ب شيوى وينه و هه دهنگه کي وينى خو يى هه وى و پى دهينه ناسکرن و جيوازکرن)

12- www.poledz.keuf.net 2018 . 7 . 16 . 12:47

13- 2018 . عبدالمجيد بطالى . طوبوغرافيا النص الشعرى فى ديوان (فى كل اتجاه) للشاعر الدكتور جمال المرسي . www.alzawrapaper.com

14- جان - ميشال غوفار . تحليل الشعر ت. د. محمد حمود . كلمة و مجد المؤسسة الجامعية للدراسات و النشر و التوزيع . ابو ظبي . الامارات . 2008 . ص 36

15- مهيار علوى مقدم . نظريه هاى نقد ادبى معاصر . (صورتطرايى و ساختارطرايى) . ضا اول . تهران . 1377 . ص 168-169

محمد محمد يونس على . الخطاب و نظرية المرجعيات . حوليات اداب عين شمس
. مجلد 40 . 2012 يوليو سبتمبر.
محمود المصفار . التناص بين الرؤية و الاجراء (مقاربة محايتة للسرقات الادبية عند
العرب) مطبع التسفير . صفاقس . 2000
مفيد نجم . التناص و مفهوم التحويل فى شعر محمد عمران . الموقف الادبى . اتحاد
الكتاب . دمشق. عدد 317-318 . 1997
د . هه لمهت بايز ده قئاويزان ل رومانى (دواهه مين هه نارى دونيا) ي به اختيار عه لى دا
. چاپخانه شهاب - هه ولير. ج 1 . 2013
www.policedz.keuf.net . 7 . 16 . 2018 . 12:47

محمد محمد يونس على . الخطاب و نظرية المرجعيات . حوليات اداب عين شمس
. مجلد 40 . 2012 يوليو سبتمبر.
محمود المصفار . التناص بين الرؤية و الاجراء (مقاربة محايتة للسرقات الادبية عند
العرب) مطبع التسفير . صفاقس . 2000

كتابة النص و سلطة التناص

الملخص:

التناص ، ببساطة هو وجود و تحويل و تضمين و احالة نصوص قديمة او معاصرة و ادخالها فى نص مركزى جديد ، حيث تتحول النصوص القديمة الى اجزاء مرئية او غير مرئية فى بنية النص الجديد ، اهتمت هذه الدراسة فى معرفة كيفية كتابة النص ومدى تأثير التناص على عملية البناء ، كذلك الوقوف على المراحل التى يمر بها النص فى تكوينه و اظهار تأثير التناص فى تلك العملية ، يبدأ البحث بملخص عن التناص بعدها عرض مراحل كتابة النص و كيفية كتابة كل مرحلة على حده بعدها انتهى البحث بنتائج مستخلصة عنه .

الكلمات الدالة: النص، التناص، كيفية الكتابة، مراحل الكتابة.

Textual Writing and the Authority of Intertextuality

Abstract:

Intertextuality is mainly an existence, transformation, the embodiment of an ancient and a modern text to the inside of a modern complex text. The ancient texts become the hidden and shown parts in the basic modern text. This study attempts to give importance to the knowledge of how to write the text and the impact of Intertextuality on the action of construction as well as working on the stages of structures and the range of Intertextuality's effect. The study briefly starts to demonstrate the intertextuality; it also shows the stages of writing the text and of the way of how to compose each stage. Finally, the study is concluded with having several results and conclusions.

Keywords: Text, Intertextuality, how to Write, and Steps.